

List s podobami za slovensko mladino s prilogo Angelček

Leto 53. * Ljubljana, novembra-decembra 1923 * Štev. 11.-12.

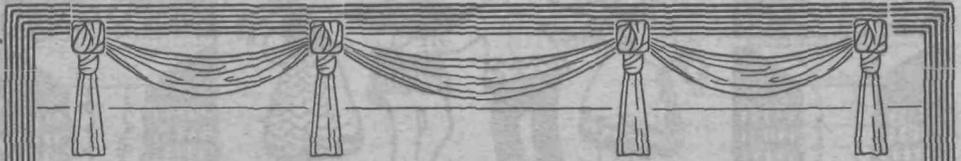
Lutta:

Svidenje v večnosti.

Moj duh je odplaval za tabo	A ti žalostiš se, o majka? --
in našel je tvoje mile oči	Zakaj se solzijo tvoje oči,
in našel je tvoje zlato srcé.	po čem hrepeni tvoje srcé?
Ó majka, moja majka —	Ó majka, moja majka,
moj duh je vesel!	zakaj se solziš?

„Ódplaval si s svéta daljnega,
odplaval si s svéta nestalnega,
a pustil si otca — samega!“

Ó majka mila! Menda takrát šele
ne boš se več žalostila,
ko vse bo pri tebi, vse okrog tebe,
kar si na svetu ljubila!

Naš prestolonaslednik.

Vesela novica je preletela 6. septembra t. l. vse pokrajine naše države Srbov, Hrvatov in Slovencev: Prestolonaslednika imamo! Obdarile so kraljevi dom v Beogradu vile-rojenice z ljubkim, čvrstim novorojencem, ki bo nekoč nosil za svojim očetom, našim ljudomilim vladarjem Aleksandrom, kraljevo krono. In vsa država se je vzradovala ob tem veselem dogodku, saj je otrok v vsaki družini nova ljubezenska vez med očetom in materjo ter vsemi člani rodbine; i kraljevi prvorojenec pa kot porok srečne narodove bodočnosti najmočnejša pa tudi najnežnejša vez med narodi in vladarsko hišo.

Rojstvo prvorojenca-prestolonaslednika je seveda Nj. Veličanstvima kralju in kraljici Mariji v veliko radost. „Zelo sem vam hvaležen in srečen sem,“ je dejal oče-kralj prvim, ki so mu prišli častitat, „da ste me v imenu Beograda pozdravili v moji največji sreči. Obljubljam, da bo moj sin vredén svojih prednikov in te ljubavi, ki mu jo vi izkazujete.“

Mi Slovenci imamo še poseben vzrok, da se veselimo tega rojstva. Prvič v zgodovini pozdravljamo novorojenega prestolonaslednika, ki je dete majke Slave. Zato bo z njim tudi naša ljubezen, naša vdanost in zvestoba.

Bog ohrani kraljevski dom! Bog čuvaj prestolonaslednika!

Gorski:

Zanimive pripovedi profesorja Silvestra.

3. O srcu in žepni uri.

»troci, tam en dan,« tako je pričel spet drugi četrtek pripovedovati nam otrokom tako priljubljeni profesor Silvester, »sem bil pri svojih knjigah in delu vsled soparice močno zaspan. Oči so se mi zapirale, glava je lezla proti mizi, tako da nisem mogel nič več čitati. Naslonil sem se truden na mizo in sem zadremal. Kar naenkrat pa se mi je zazdelo v spanju, da se pogovarja moja zlata ura, ki je tiktakala v žepu, z mojim nekoliko bolehnim srcem. Srce je reklo uri: »Moj gospodar je zaspal, jaz pa še zadremati ne smem. Če bi namreč zadremalo jaz, bi bil takoj mrtev moj gospodar.«

Ura pa je začudena vprašala: »Sestra moja, kaj pa vendar delaš tam notri v človekovih prsih?«

»Samo za druge se žrtvujem,« odgovori srce. »Jaz sem namreč podobno velikanski sesalki, ki neprestano zajema vase vodo, pa samo zato, da jo oddajam drugim. Da ti bo stvar jasnejša, kako važno delo opravljam, pomisli, da je danes moj gospodar star že petdeset let. In ves ta čas — od njegovega prvega trenutka pa do sedajle — mu jaz zvesto služim. Neprestano bijem v njegovih prsih in mu s tem ohranjam življenje. Res! Tisti trenutek, ko bi nehalo jaz biti, bi zastalo tudi življenje mojemu gospodarju. Oj, koliko teh udarcev sem že naredilo v njegovem življenju! Vsako minuto udarim najmanj sedemdesetkrat! In zdaj seštej te udarce od prvega trenutka gospodarjevega življenja pa do danes! Preudari ta račun: 50 let je 18.260 dni ali 438 tisoč ur. To je 26 milijonov minut. Ker pa udarim, kot rečeno, vsako minuto najmanj 70 krat, je bilo v 50 letih mojih udarcev več ko eno milijardo 840 milijonov. Viš, to je moje delo!«

Ko je slišala ura te velikanske številke, jo je kar zazeblo. Ni mogla drugače, kakor da je še z večjim začudenjem priznala trud neumornega srca, pa rekla: »Zares, velikansko je tvoje delo! Gotovo te ima pa tvoj gospodar tudi nad vse rad in ti je močno hvaležen za vse, kar mu storiš dobrega.«

»O kajpak! Hvaležnost in moj gospodar,« zavzdahne srce in udari malo močneje, »to sta dve reči! Ravno narobe se godi. Zadnjič — na primer — sva šla z mojim gospodarjem na goro, ki stoji ondi zunaj vasi. Gospodarju se je moralo pač muditi, ker je hitel tako močno. Meni pa je bilo v prsih vedno huje, čimvišje sva šla v hrib. Zakaž, kolikor bolj je mož hitel, toliko hitreje sem moralo jaz sprejemati njegovo kri vase in jo spet odpravljati v posamezne ude. Zato sem pa delala na vse kriplje, da zadovoljim svojega gospodarja. Toda moči so mi pešale. Hotelo sem

se tu in tam malo odpočiti in zato sem se za hip ustavilo. Takrat se je pa zlila ploha psovk iz ust mojega gospodarja, češ, kako slabo srce da ima. In vendar sem bilo jaz, srce, nedolžno. Psovke bi bil zaslužil le moj gospodar, ki me je s svojo naglico priganjal k delu.«

»Za trenutek je nastal po tej obtožbi v mojih prsih molk,« je nadaljeval sivolasi profesor. »Potem se je oglasila v mojem žepu ura in radovedno nagovorila srce: »Iz česa si pa pravzaprav narejeno, da moreš vršiti tako naporno službo? Ali si mar iz kovine, kot sem jaz?«

»Hvala Bogu, da nisem,« reče srce. »Če bi bilo iz kovine, bi bilo že davno po meni. Zakaj železo in jeklo sta prekrhka za moje opravilo. Jaz sem narejeno iz samih prožnih kožic in mišic.«

»Kaj pa, če se kaj pokvariš, in te mora dati tvoj gospodar v popravilo — kako pa takrat?« poizveduje skrbno ura.

»Ti najbrže misliš,« odgovori srce, »da imam jaz v sebi kakšne vzmeti in prožna peresa, ki jih je treba od časa do časa prenoviti ali vsaj očistiti rje in prahu. Toda se motiš. Jaz ne potrebujem nikakih popraviljačev. Če mi slučajno ni kdaj kaj prav, popravim se samo. Pač! Nekoč sva pa bila z mojim gospodarjem pri nekem popraviljaču, ki so ga nagovarjali z naslovom »gospod zdravnik«. Ta mož se je kazal zelo učenega in me je nadlegoval na ta način, da je štel z nekim poslušalom in opazoval moje udarce. Potem je pa predpisal mojemu gospodarju neke silno grenke kapljice, naj jih pije na tešče. Gospodar je seveda ubogal, toda močno se je bil s tem zameril svojemu želodcu, ki je venomer ponavljal, da ne mara imeti s temi kapljicami nobenega pomenka.«

»Blagor tebi!« odgovori ura otožno. »Meni se pa godi v tem oziru vse drugače. Pogosto moram v popravilo k možu, ki mu pravijo urar. Oj, neusmiljen je ta človek! Vzame v roko drobno, pa silno ostro ščetko, pa me prečeše in potem preišče do zadnjega vretenca. In še piha z močno sapo vame, da se vse kadi. Potem pa vzame trdo navijalo in me nateguje in vije, da kar poka po meni. Pa, ko bi mrcina storil vsaj vse to zastonj! Moj gospodar mu mora za moje bolečine še posebej plačati, in to lepo vsoto denarja; jaz moram pa za plačilo vselej, kadar me dá gospodarju nazaj, požreti še vsakrat neslano urarjevo opazko: Ni kaj prida! Stara, obrabljena reč. Se bova kmalu enkrat domenila za novo.«

»Ne zameril! Kakšne posle pa ti pravzaprav opravljaš svojemu gospodarju?« vpraša uro srce. »Ali mu tudi ti kri prevajaš?«

»Tepček!« si misli ura. Glasno pa vpraša svojega znanca: »Ali ne veš, da sem jaz za to, da kažem čas?«

»Čas? Čas?« ponavlja srce nekaj časa, potem pa vpraša: »Ti, ura, povej mi, kaj pa je to čas? Še nikoli nisem slišalo te besede.«

Ob tem vprašanju se tudi ura nekoliko zamisli. Nato pa reče: »Na vse zadnje še jaz sama prav ne vem, kaj to je. Le toliko mi je znano, da večina ljudi čas zelo čišla. Moj gospodar večkrat pravi: Čas je zlato. Rana ura zlata ura. Tudi to vem, da se vsi ljudje ravnajo po meni, kadar merijo

čas. Jaz imam namreč čudno notranjost. V meni je kolesce, ki se ne-prestano vrti sem in tja. Saj ga slišiš, kako tiktaka, ko se premika. V eni sami sekundi naredi pet takih udarcev, v eni uri torej 18 tisoč, v enem dnevu 432 tisoč in v enem letu 158 milijonov. Vrti se pa tako hitro, da bi preletelo v enem samem dnevu, če bi se vrtelo kar naprej, nič manj ko 36 kilometrov. V treh letih bi prišlo lahko že okroginkrog zemlje. To kolesce je pa zvezano z jako nežnim, prožnim perescem, ki prenaša gibanje kolesca na druga kolesca in le-tá na neki kazalec, ki pove ljudem, koliko je ura. Najbolj čudno na meni je pa to, da ne jem in ne pijem in vendar služim svojemu gospodarju že dvajset let. Seveda — kot povedano — včasih že moram k urarju, da me očisti prahu in namaže z mehkim oljem.«

»Vidim, da tudi ti nimaš nebes na zemlji,« povzame srce sočutno. »Jaz pa imam še hujši opravek. Omenilo sem ti že, da gonim svojemu gospodarju po telesu njegovo kri. In te krvi ima 14 litrov, in vso to težo moram pognati še s t s t o k r a t na dan po telesu in jo spet sprejemati nazaj. Pa vse to bi še bilo, ko bi me moj gospodar sam ne oviral pri tem mojem naporu. On je namreč strasten kadilec, pa tudi vina se v mladosti ni branil. To sta pa moja največja sovražnika, ki mi delo silno ovirata. Omamita me takó, da opešajo moje moči, in da ne morem pravilno potiskati krvi določenim delom telesa. En del je dobi včasih preveč, drugi premalo. Moj gospodar se pa potem pritožuje, da ga boli glava, zdaj spet noge, zdaj roke, sitnari mu pa večkrat tudi presiti želodec. Včasih pa moj gospodar tudi tako sede, da zapre pretakanju krvi žile in 'umre' mu noga. Vzrok sem pa vsemu jaz.«

»Jaz pa imam največji križ s kazalci,« potoži spet ura. »Mislijo, da so najvažnejši del na meni, ker moj gospodar gleda le nanje. In vendar to ni res. Kazalci so v tesni zvezi z mojimi notranjimi kolesci. Če se ti ne vrtijo prav, tudi kazalci kažejo napačno. Vrhu tega se pa še med seboj sovražijo in so silno nevoščljivi drug drugemu. Vélíki bi rad ves svet oblezel; zato hiti, da pride vsako uro enkrat naokrog. Srednji bi ga pa kajpada rad dohajal. Ker ga pa ne more, se mu včasih kar obesi za pete, da ga vélíki vleče s seboj. Pri tem pa opešata oba in ne kažeta gospodarju pravega časa. — Največji nebodígateba je pa na meni mali kazalček, ki se vrti v posebno odkazanem prostorčku. Vsako minuto pride enkrat naokrog. Včasih se pa tudi kam obesi, ker bi rad ven na široko, kjer so debele številke, pa obstane — gorje, če takrat gospodar pogleda, koliko je na času! Trdo me stísne v roki, potolče z menoj ob rob mize, da se vse v meni strese, zraven se pa ves dívji jezi: 'Ti čebula zaníkarna! Skozi okno bi te treščil, ko bi ne bila zlata!'«

Ko je sivolasi profesor to omenil, smo se kajpada vsi poslušalci na glas zasmjali. On je pa vzel svojo lepo zlato uro iz žepa, nam jo pokazal in rekel: »Glejte, tale je tista, ki se je v mojih sanjah pogovarjala z mojim srcem. Lepa je, kajne? Pridni bodite in varčni, da si še vi kdaj kupite zlato. — Oj, pol petih je že? Mislím, da gre vsaj na deželi prav, to motovilo staro? Otroci, pridite po praznikih spet. Še mnogo míčnega

vam imam povedati: Kako je na luni, na morskem dnu in po svetu mnogokod.«

Zahvalili smo se ljubeznivemu gospodu, obljubili mu, da radi spet pridemo in zropotali smo po stopnicah dol in domov.

Janko Polák:

Sen.

Dete moje, jaz sem sanjal . . .
— „Kaj?“ — Da si umrlo mi
in da brezdno neizmerno
tebe je požrlo mi.

In ko klečal sem ob brezdnu,
da bi vzrl v globini dno,
oh, tedaj ti, dete moje,
spet ob meni si biló.

Pa si se me oklenilo
in mi délo na uhó:
„Atek moj, nikar ne joči —
meni je tako lepó!“

— „Kje!“ — sta ustni vztrepotali.
— „Tamkaj, atek, vrh nebá,
kjer se angelov nešteto
z malim Jezusčkom igra!“ —

In razpel sem ôbe roki,
da prižmem te na srcé . . .
Mesto tebe pa objel sem
bol pekočo in solzé.

»Meni je tako lepo!«

Prof. Fr. Pengov:

Spomini.

(Pripoveduje Liska iz Kurje vasi.)

(Konec.)

Ko sem se nekega jutra zbudila na svoji gredi, me je močno zeblo. Hotela sem se stisniti pod kreljut svoje matere, a tedaj je šavsnil po meni tuj robot kljun, da sem se bliskoma zavedela: »Matere nimam več!« Sedela sem med dvema kurama, ki sem ju le pre-dobro poznala. Bila sta to dva trmoglava, hudobna stara okostnjaka, suha in trda kot kol v meji, in grizoča kot pes na verigi. Ena izmed teh hudobnic bi mi bila, ko sem se le majčkano genila, skoraj izključevala oko. Ves dan sem potem stikala za materjo po hlevu in dvorišču; pa je ni bilo! Ali je pač že občutilo kdaj srce kakega piščanca bridkejši obup, kot sem ga jaz tisti dan?

Minulo je potem par dni brez miru in tolažbe. Najbrže bi bila odšla tudi jaz za materjo neznano kam, da me ni srečna usoda spravila iz Bolgarovega dvora na drugo materino ali boljše: sestersko srce.

Nekega dne je namreč pridrčala pred našo hišo elegantna kočija z gumijevimi kolesi, kot jih imajo kolesarji in avtomobili. Imenitna gospa iz sredine mesta je obiskala mojo gospodinjo. Med drugim ji je povedala tudi veselo novico, da ji je ozdravela dvanajstletna hčerka od smrtno-neverne bolezni.

»Hvala stokrat Bogu za to milost!« se je radovala gospa. »Seveda je pa otrok še vedno slaboten, in pa čudne muhe se je lotevajo časih. Pred tednom je poginila Kamili pritlikava papiga, ki jo je zelo ljubila. In veste, kaj si je izmislila zdaj? Da ji kupim mlado putko!«

»No, to željo ji pa lahko izpolnimo, draga gospa,« reče moja gospo-dinja. »Ali hočete našo jerebičasto Lisko?« Povede gospo v prodajalnico in pokaže name.

»Ni napačna vaša misel,« reče gospa. »Liska je res ljubka. Le to je, gospa Bolgarka, vas ne maram oropati, in mali vaš Nejček bi bil gotovo nemalo žalosten vsled take izgube.«

»Zadnjim besedam res ne morem oporekati,« pravi gospodinja, »toda, ko bi hotela poslušati svojega Andrejčka, bi ne smela nikoli niti ena sama puta z našega dvorišča. Če vam je putka všeč, jo kar vzemite. Ne morete si misliti bolj srčkane igračke od nje. Pri moji mlečni trgovini mi je pa samo na potu, in če je ne vzamete vi, pride v kratkem v pražilno ponev ali pa na raženj.«

Sicer še nisem razumela vsega pomena teh besedi, vendar me je oblila »kurja« polt od grebena do konca krepeljcev, ko sem to zaslišala.

»Če je pa tako,« odgovori gospa dobre volje, »jo pa vzamem z ve-seljem. Iskala sem že pri različnih trgovcih s perutnino pripravno živalco;

toda vsi so imeli le odurno svojat, ki bi Kamilini kletki delala mašo parade.«

Strah mi je šinil v koščice, ko sem opazila, da se obračajo zdaj vse oči name. Skušala sem se rešiti v naglici, a v svoji burnosti sem preobrnila prazno mléčno konvico. Gospa Bolgarka je urno zapahnila priprta vrata, in bila sem v njenih rokah. Potisnili so me v nekako »vavtarico«, s kakršno lovijo pozimi siničke, me dali na voz, in gospa iz mesta se je zahvaljujoč se poslovila. Konja sta potegnili, in voz je zdrčal s tako hitrostjo po vzornem ljubljanskem tlaku, da bi se bila polotila omotica še kake trdnejše glavicé, kakor je bila moja.

Močno mi je šumelo po glavi, ko se je ustavil voz pred lepo hišo na Starem trgu. Odnegli so me kvišku po stopnišču, ki je imelo kot zlato se bliščeče ograjene držaje. Potem sem prišla v krasno urejeno sobo in zagledala v nji čarobno dekletce, staro deset ali enajst let, oblečeno v belo spalno obleko in počivajočo v naslonjaču. — Kar me je posebno vleklo k temu angelskemu bitju, so bile njegove nežne poteze na obrazu. Z obličja ji je odsevalo nekaj kot nežen blesk atlasov; bila je vitke rasti in imela zlate lasce, ki so ji segali do pasu. Njene oči so imele na sebi nekaj nenavadno ljubkega; rahel, a vesel je bil njen nasmeh, njen glasek pa tako vablјiv, da si niti misliti nisem mogla, da bi se utegnila iz teh ustec kdaj prikrasti žal beseda. Tudi deklіčna mama, gospa Malološka, je bila dobra žena; a njena dobrota je nosila bolj navaden pečat.

Nehote sem se potrudila na moč, da se prikupim otroku. Vgriznila sem se celo v jezik, da bi pač ne kričala, ko so me jemali ven skozi ozka vratca kletke. Ko sem sedela na Kamilini roki, sem držala glavo lepo pokonci, kot sem slišala, da jo drže pridni otroci v šoli, in motrila deklico tako izrazito, kot je le mogoče bitju mojega rodu. Božala in poljubovala me je deklica nekaj trenutkov in se zahvaljevala na silno ljubezniv način mamici, ki ji je tako hitro izpolnila prošnjo.

»Veš kaj, mamica?« je rekla. »Če gledam to srčkano, pisano pišče, se spomnim naše krasne pristave na Malí Loki, kjer je toliko jerebic. Kje si putko dobila?«

»Pri Bolgarovih,« odgovori gospa. »Ko je slišala gospa Bolgarova, da bi ti rada pišče, mi je takoj ponudila svojo Lisko.«

»Liska jo bomo klicali? Oj, kako ljubko ime! Ali jo smem dejati v kletko na balkonu?«

»I ševeda! Saj je putka tudi ptica. Stori ž njo, kar hočeš.«

* * *

Tako sem prišla v kletko na balkon. Krasno je bilo življenje pri Kamili Malološki. Ptičnica, kjer sem stanovala, je imela stene iz tanke, deloma celo pozlačene žice. Bila je tako velika, da sem se v nji svobodno kretala na vse strani, vendar pa tako lahkotna, da so jo brez truda prenašali z enega mesta na drugo. Navadno je stala ta kletka na mizi v kofu lepega balkona, okrašenega z bujnim cvetjem in zelenjem. Imela sem

torej dovolj svežega zraka, in moji radovednosti ni ostalo prikrito nič, kar se je godilo doli na cesti. Ponoči ali ob grdem vremenu so me pa prenesli v sobo poleg balkona; bila je to lepa dvorana z visokimi ogledali ob stenah. Kako sem se vzradovala, ko sem prvič opazila, da je bila v vsakem ogledalu tudi moja živa podoba; priznati moram, da me je večkrat napadla izkušnjava, da se ogledam v zrcalu.

Kako sem pa tudi rasla pri Maloloških! Vsa moja vnanjost je bila lična, in po neki plemenitosti v vseh kretnjah si me lahko ločil na prvi pogled od druge perjadi, ki so jo ponujale kmetice iz okolice doli na trgu Ljubljankam. Mojo ponosno glavico je krasil žareče-rdeč, nežno nagubčan greben; imela sem blesteče oči, fino prirezan kljun in majhne šapice kakor Japonke. Moje perje sicer ni bilo več mahovnato, zato pa še bolj pisano nego prej, in rep se je jel pahljačasto prožiti kot pri puranu ali pavu.

Ko sem se nekega dne, sama vase zaljubljena, ogledovala v zrcalu in resno koracala pred njim gor in dol, da še bolj ugladim svoje vedenje in kretnje, me preseneti Kamila.

»Oho, Liska! Tudi tebe se prijema ničemurnost?« vzklikne deklica.
»Brrr — —, to pa ni lepo!«

Sicer je govorila gospodična vse to smehljaje, vendar sem pa jaz razumela nauk in odslej posnemala svojo mlado gospodarico, ki ni nikdar obstala pred zrcalom, da bi se ogledovala, kakor so to delale razne druge majhne deklice, njene prijateljice.

Moje izjemno stališče je bilo vzrok, da sem živela v najožjem stiku z družino pri Maloloških. Z balkona sem lahko videla vse, kar se je godilo v salonu, in slišala vsako besedo, ki se je tam izpregovorila. Kmalu sem spoznala, da ima oče Kamilin, četudi sicer zdrav kot riba in visoko izobražen mož ljubeznivih manir, vendar neko čudno, meni neumljivo bolezen.

Vsak dan namreč, in še po večkrat, je prihajal po stopnicah na poseben način opravljen mož, ki je nosil s seboj veliko usnjato torbo in izročal služabniku iz nje šop raznih papirjev, največkrat opasnih z ozkim ovitkom. Sluga je nesel papir domači gospé, ki je nekatere zavitke odprla z nožem, druge pa vrgla na stransko mizico, ki je bila pogrnjena z modrožametastim prtom. Ko je pa prišel gospod Malološki domov, je vselej objel soprogo in hčerko in kramljal ž njima nekaj minut. Kakor hitro pa je ugledal omenjeni papir na mizici, ga je urno pograbil in razprostrl. In tedaj sem opazila, kako je dobri gospod včasih zardeval, včasih spet bledele; zdaj se je smejal na glas, pa spet preteče mahal z desnico po zraku. Pozival je ženo, naj ga posluša, in čital ji je zdaj s posmehljivim, zdaj z gromečim glasom cele članke.

Jaz pa nisem umela, kakšne čarovnije ali bedastoče so hranili v sebi tisti papirji; zvedela sem le toliko, da so bili to »časopisi«, in da se je pečal gospod iz Male Loke — s politiko. Na to so menda merili vzkliki, kakor »ubogi invalidi, nesrečna agrarna reforma, neznosni davki in takse, kaj bo z našo Reko?« itd., besede, ki jih ni govoril nikoli ne

Bolgarov Andrejček, ne prijazna šivilja v nekdanji mansardi (podstrešni sobici) moje rojstne hiše. Spoznala sem pa že takrat, da je politika huda bolezen, ki se je morajo varovati ne samo piščanci, ampak tudi mladi ljudje, ki hodijo še v šolo.

Moja Kamila je bila namreč tudi pridna učenka. Učila se ni samo brenkati na klavir, ampak tudi računati, govoriti lepo pravilno svoj materini jezik in ga ljubiti, najrajši pa je poslušala gospoda kateheta, ki je govoril s tako vnemo o ljubezni božji do človeka, pa tudi do vseh drugih stvari, ne izvzemši mene male jerebičarke v kletki na balkonu. Vsa zamaknjena sem pa bila, kadar sta z gospo mamico zapeli. Posebno ena pesem, bolj otožnega napeva, se je prav pogosto razlegala po hiši moje malološke gospode. Zato ni čudno, da mi je ostala v spominu in vam jo lahko ponovim. Glasila se je nekako:

1. Zdrava, oj zdrava zemlja slovenska! Tam, kjer mi Soča, Sava kjer šumi. Tam, tam, kjer se Drava vije in kjer Jadransko morje mi šumi.	4. Šumi mi Sava, hčerka Triglava, urno, veselo z valčki se igray! Saj, saj ob bregovih tvojih naš je slovenski ljubi, mili kraj.
2. Šumi mi Soča, Soča krvava! Solza ogromna tožna se mi zdiš. Oh, oh, saj pod tujim jarmom bridko vzdihuješ, tarnaš in ječiš.	5. Šumi, oj šumi Vrbsko jezero! Kras in ponos koroške si zemlje. Saj, saj gosposvetsko polje, vojvodski prestol ob tebi nam stoji.
3. Buči mi Drava, Drava šumeča, čuvaj nam mejo širna hči dolin! Naj, naj v naročju tvojem zemlja slovenska varno mi leži.	6. Šumi mi morje, morje Jadransko, v burnih akordih vsepovsod povej: Da, da bilo si slovensko, buči, da naše bodeš prej ali slej.

Kolikokrat so prišle h Kamili šolske tovarišice, se oprijele v »kolo« in prepevale pri tem detinskem plesu gorenje kitice! Melodijo sem si zapomnila toliko lažje, ker je prepevala z istim napevom tudi gospa Bolgarka pogosto svojo ljubljenko: Šumi Marica, okrvavljena...

Nisem pa mogla umeti, zakaj sta postali malološka gospa in njena Kamila vselej tako blede in otožni, kadar sta prepevali 2. in 3., 5. in 6. kitico? Morali sta se ob tem pač spominjati kakega bridkega dogodka v domovini, ki jima ni šel zlahka iz spomina. Za to pa vprašajte doma mater ali očeta ali pa gospoda učitelja v šoli. Da je bil pa dogodek zelo bridek, sklepam tudi iz dejstva, da so drčale našim pevkam, zlasti gospé

Malološki in Kamili, večkrat po licih obilne solze, lepe kot biseri, a vendarle grenke, grenke — — —

Ako mi dá ljubi Bog pri gospici Kamili še kaj dolgo živeti, in če me boste hoteli še dalje poslušati, povem vam prihodnje leto o svojih nadaljnjih doživljajih.

J. E. Bogomil:

Zimski gost.

Malo se je enkrat pokadilo, potem ga pa kar ni hotelo biti v ravnino in dolino tisto leto. Hribovski otroci so se bili že naveličali sankanja in nerodnih sneženih potov, a dolinska in ravninska srca so še vedno hrepenela: »O sneg, o sneg — zdaj bi bilo pa že prav, ko bi prišel!«

Vse po dolinah je hrepenelo po snegu. Sani v podstrešnem kotu, ki so bile med letom vse zarjavele, so vzdihovale: »Ko bi nam sneg vrnil prejšnjo lepoto!« Žebliji na Tončkovih škornjih so se spomnili, kako jih le sneg ugladi, in radi bi bili gladki kakor lani. Tonček pa in Milka in Verica in ves drugi drobiž — vsem je stopila pred oči lanska zima z obilim veseljem in zabavami. In vse je hrepenelo in klicalo: »O pridi, sneg, prinesi nam spet zabave, prinesi nam veselja!« Še celó ata in mama in drugi odrasli so zahrepeneli po snegu: »Naj bi že prišel sneg! Bo vsaj za nekaj časa vsak dan malo miru v hiši!«

In sneg — mehak, kakor je — je uslišal prošnje in želje dolinskih in ravninskih src. Poslal je nad zemljo najprej dolgočasne sive megle. Ko so bile vse zbrane, jim je pa ukazal: »Zdaj pa le!«

Izpod neba so jeli padati sneženi kosmiči. Vedno gosteje in vedno močneje so padali. In pokazal se je sneg po strehah in cestah, in hitela mu je vsa mladež nasproti. Smehljali so se mu. Lovili so snežinke, nastavljali glave, skakali vanj, stiskali kepe, in rahle snežinke so jim padale na obleko, na obraz, na lase ... In kamor so padle, so se od veselja raztopile. Zakaj tako presrčnega sprejema niso pričakovale. To jim je ogreló — ljubezen.

Potem je sneg malo prenehal. Pa spet in spet se je spomnil, kako radostno so ga sprejeli po ravninah. In začel je vnovič padati. A kaka izpremamba! Kjer se je pokazal, povsod je našel le puste, čemerne obraze. Nobenega pozdrava več! Skozi kako razdrobljeno okno je slišal še besede nevolje in godrnjanja: »Ali ga še res ni dosti? — Da bi še ta odlezel! — Kakšno vreme, uj, kakšno vremel!«

»Sneg, sneg!«

Zaprisegel je potem sneg, da se ljudem maščuje. Sklenil je zvezo z mrazom in z burjo, z dežjem in z jugom, da ljudi kaznuje za njih nestanovitnost. Potem pa, ko je menil, da se je zadosti znesel, jo je potegnil v daljne, nam neznane kraje, in ni ga hotelo biti več nazaj.

Čez leto in dan so pa ljudje spet hrepeneli po njem, in sneg jih je spet obiskal. A spet so se ga kmalu naveličali, pa je spet odšel jezen.

In ta zgodba se ponavlja vse rodove in vsa tisočletja. Človek in narava — kakor brat in sestra. Če sta dolgo skupaj, se drug drugega naveličata; če sta narazen, drug po drugem hrepenita.

Dr. Joža Lovrenčič (s hčerko), gimnazijski profesor in slovenski pesnik, poročevalec v odseku za leposlovje na V. katoliškem shodu v Ljubljani (25.—28. avg. t. l.). Poročal je gospod tudi o naših mladinskih listih „Vrtcu“ in „Angelčku“ ter ju v akademskem domu mnogobrojno zbranim udeležnikom toplo priporočil. — Hvala mu!

A. Č.:

Na Rakitniški planoti.

Tam, kjer je bil doma nekdanji urednik »Vrtčev« — † profesor Anton Kržič; gori ob čedno prenovljeni, z dehtečimi nagelnji, z venci in vitkimi mlaji obrobljeni rojstni hišici njegovi; tam, kjer je svoj čas Tonček Kržič veselo žvižgal in prepeval, tam gori je bila v nedeljo, dne 5. avgusta t. l., izredna, ljubka svečanost. Častilci † Kržiča, prijatelji mladine, dobri učitelji in učiteljice, ki jih je vzgojil pokojni profesor Kržič, so poskrbeli, da se je na njegovi rodni hiši vzdala lepa spominska plošča, ki so jo ta dan s primerno slovesnostjo odkrili. Ob tej priliki je došlo na zračno in prostrano rakitniško planoto od blizu in daleč toliko častilcev pokojnega, gostov in domačega ljudstva, da ga toliko mala župnija še ni videla izlepa. Res je, da so domačini imeli ta dan tudi blagoslovljenje novih bronastih zvonov, ki so ta dan popoldne že proslavljali tudi Kržičev spomin, a vleklo je tudi Kržičevo slavlje.

Pred rojstno hišo blizu cerkve so se zbrali prav vsi, ki so bili poprej pri cerkvenem opravilu in pri sv. maši; šolska mladina, častno število učiteljstva, domačini, tujci, med poslednjimi dokaj Ljubljčanov. Preden je bila odkrita spominska plošča, je predsednik društva krščanskega učiteljstva, vodja Ivan Š t r u k e l j, zbranemu občinstvu, stoječ na vzvišenem, ocvetličanem odru, pojasnil pomen slavnosti, hkrati pa točno in obširno, z živahnimi besedami orisal skorajda vse življenje in neumorno delovanje pokojnega slavljenca. Poslušalci so vztrajno in napeto sledili dogodkom in prizorom iz življenja svojega odličnega rojaka, ki je toliko dobrega storil uprav za vzgojo in blaginjo drage mu mladine. Ugajale so jim osobito razne šaljivke, ki je znal z njimi rajni šegavi pisatelj razvedriti in v dobro voljo spraviti vsako družbo.

Na slavnostnem odru je nato nastopilo še več govornikov iz Ljubljane. Opisovali so navzočim vrline in zasluge rajnega častnega kanonika Kržiča. Poudarjali so, da bo za pokojnega najlepši spomenik, če bodo vsi: starši, duhovniki in učitelji — z isto vnemo posvečali svoje moči krščanski vzgoji mladine, kakor je delal rajni mladino ljub Kržič.

Ko je bila okusno ovenčana spominska plošča odkrita, je navzoče učiteljstvo zapelo par mičnih in slavnosti primernih pesmi. Dobri Rakitničani so bili to nedeljo izredno veseli in oduševljeni. Radovali so se novega zvonila, a še bolj so bili ponosni na svojega odličnega rojaka, čigar spomenik bo brez dvoma budil osobito v srcih ondotne mladeži vnemo za vztrajno delo in učenje.

Hribernik Karol:

Anžek — štrbunk!

koli svetega Martina smo imeli navadno čevljarje v hiši. Dobili smo vsak po par novih čevljev za zimo, povrhu pa še zakrpano staro obutev.

Tudi tisto leto so se bili oglasili čevljarji prav na Martinov dan. Še preden so jeli peti petelini, so se že pojavili. Poropotali so na hišna vrata. Dekla jim je hitela odpret, mati so pa medtem prižgali svetilko.

»Dobro jutro, zaspanci!« je vzkliknil pomočnik, ko je vstopil težko obložen v izbo.

»Kaj, zaspanci? Enkrat v letu vstanete čevljarčki pred solnčnim vzhodom, kdo je potem zaspanec? Mi ne, drugi pa!« ga je hitro zavrnila dekla.

Mojster se je samo namuznil in odložil trinogate stolčke. Pomočnik je pa odvil vrečo in razložil: kladveca, klešče, pile, krivce, šila, krtače in še več drugega orodja. Vajenec je pa postavil nizko mizico, ki jo je prinesel na glavi, v kot k široki peči. Oče so potem razprostrli velik urbas za obutev in podplate na hišno mizo. Preudarjala sta z mojstrom, delila in merila. Končno sta se domenila.

Mati so kmalu prinesli veliko skledo zabeljenih žgancev in postavili pisker sladkega mleka poleg njih.

Nenavadno zgodnji ropot je vzbudil tudi Anžka. Pomežikoval je izpod tople odeje. Čutil se je, da so kar trije tujci v hiši. Razodel je mami, ko je stopila blizu, da želi vstati. Mati ga je prekrizala, oblekla, umila in posadila v kot med zbrane domačine. Ker Anžek ni mogel zajematj iz skupne sklede, mu je naložila mati žgancev in mlekca v skledico.

Anžek je zajemal danes nekako plaho. Niti besedice ni zinil. Obracal je poglede na brusastega (bradatega) mojstra, ki je spretno sukal žlico in globoko zajemal. Samo včasih je pogledal tudi na pomočnika in na vajenca. Privadil bi se ju bil kmalu. Nasprotno pa se mu je zdel mojster hudoben, kajti nikdar se ni nasmejal in pod barusi (brki) so se mu skrivali dolgi, ostrí zobje. Mati je morala celó Anžka opomniti, naj ne pozabi na jed. Anžek je hitro ubogal, a mislil je, da je mojster vendarle nevaren mož. Zato ni mogel razumeti, kako da se starši samo z njim menijo. Oprezno se ga je ogibal.

Po zajtrku je mojster pomerjal čevlje. Vsi so prišli na vrsto. Tudi Anžek. Ko je videl, kako mirno drži vsak domačin nogo, da jo izmeri mojster s trakom in zabeleži številke, se je tudi on ojunačil. Mojster pa mu je izmeril nogo na dolgo in široko, po višini in počez. To si je Anžek dobro zapomnil. Zdaj se mu je posebno prikupil mojster, ker mu ni odgriznil prstka na nogi.

Poslej se Anžek ni več bal resastega moža.

Posnemal je celó mojstra, ko je risal in rezal usnje. Čez vse pa je Anžka zanimal šivalni stroj. Mojster je prisedel in zasukal kolo, da je skakala igla, prebadala in ropotala. Anžek se ni mogel zadosti nagledati stroja. Občudoval je mojstra, kako ga uboga stroj. V pravem času ga požene, v pravem času ga zadrži. Anžek si misli: to je nekaj, da ima vrednost; drugo, kar delata pomočnik in vajenec, je samo igrača. Popravljata stare škrpete in zbijata podplate na kamnu. Kaj je to? To zna on tudi s svojim kladvecem; a stroj goniti kakor mojster, to — to ni šala!

Prikupil se je Anžku tudi zato, ker ga je pogladil po laseh.

Ko je zaropotal šivalni stroj, je Anžek vselej popustil svoje igrače in pritekkel v izbo. Žal mu je le bilo, da je mojster zapustil stroj in prisedel k čevljarški mizi. A tudi tedaj je bilo videti dosti zanimivega. Veselo se je Anžku zdelo, ko je nabijal vajenec medene obročke v usnje. Mojster in pomočnik sta pa s šilom ubadala jamice, udevala dreto in zategovala. Anžku ni dalo miru, da je sam taisto poizkusil s konopcem.

Mati in oče sta bila zadovoljna z Anžkom, malim čevljarčkom. Obljubila sta mu, da postane kdaj tudi on čevljarški mojster. Oče mu je pa še rekel, da se bo že zdaj nekaj naučil; drugo pa, ko doraste.

Anžek je bil srečen. Mati se je smejala, in vsi domači so se radovali, ko je oponašal Anžek čevljarje.

Delali so čevljarji urno: Vlagali kopita, s krivcem porezovali podplate in pete, z lesenimi žebli pribijali in z žebeljčki zabijali; pilili, črnili in še drugo delo vsepovprek. Anžku so zaostajale oči; pri svojem čevljarškem igračkanju je pozabil na svet. Ni se brigal ne za kokoši na dvoru, ne za živino v hlevu, ne za mucko in kužka tisti dan.

Popoldne je pa vzel mojster prejo, jo ovil na železni kaveljček in s čevljarško smolo potežoval od zgoraj navzdol. To je bilo Anžku še novo. Drete vlačiti ni znal, tudi v spanju še ne. A veselil se je, kako da bo to kazal sosedovemu Francetu. Zato si je posebno prizadejal, da se nauči tudi »dreto vleči«. Pri tem pa je zašel mojstru za hrbet. Mojster je potegnil — in Anžek — ovbe! — štrbunk v škaf, napolnjen z vodo, da so se v njem namakali podplati.

Kar obsedel je v škafu. Kar zaprlo mu je sapo ... Čez par trenutkov šele je zakričal. Mojster se je zavedel in ga je dvignil iz škafa. Drugi so pa prasnili v smeh. Mati je pritekla, huda na razposajene čevljarje, ter sprejela malega ponesrečenca v naročje. Nato ga je slekla, pomirila in preoblekla.

Ko je povedal mojster materi, kako je to šlo, tudi ona ni mogla zadrževati smeha. »Premlad si še, Anžek, premlad za čevljarja,« mu je rekla. »Le čakaj, ko dorasteš, potem boš pa že vlekel dreto.«

Drugi dan je stal sosedov Francek pri ograji in je klical na ves glas: »Anzek trbunk, Anzek trbunk!« Anžek je bil pa zelo hud na Francka in je rekel čevljarjem, da ga bo nabíl — — —

Mati je čula o Anžkovih namerah. »Anžek, Anžek!« mu je zapretila s prstom, »če boš ti Francka, bom pa jaz tebe! Že veš, kako — štrbunk v škafl!«

Anžek se je zbal štrbunkanja in je pustil Francka pri miru. In materi ni bilo treba Anžka kaznovati.

Dogodek iz mladih let je ostal Anžku v živem spominu. Jaz, ki sem njegov prijatelj, ga še zdaj pozdravljam z »Anžek — štrbunk!« A on mi tega ne zameri.

Še popravlja mi izvrstno čevlje in po ceni, kar v sedanjih časih tudi ni malenkost.

Drobiž.

Koliko časa gori navadna sveča? Pri bolnikih gori navadno luč (petrolejka) vso noč. Da preveč ne gori, jo nekoliko odvijajo. To je pa škodljivo, tako zdravim, še bolj pa bolnim, ker se razvijajo iz petroleja strupeni plini. Kdor ima rajši, da mu sveti ponoči sveča, lahko naredi, da izhaja z eno samo svečo vso noč. To se doseže s tem, da se nasuje okoli stenja na vrhu sveče toliko drobne kuhinjske soli, da sega do črnege dela pri stenju. Luč sveče je vsled tega zelo šibka in enakomerna, zato pa zadostuje tudi kratka sveča za celo noč.

Strah pred grmenjem in strelo. Kaj storiš, če se bliža nevihta z bliskom in gromom? Če te zaloti vihra na prostem, nikar teči! Drevesa (posamezna) vlečejo strelo nase. Pod drevesom iskati zavetja tudi ne kaže. Od samcatega drevesa se je treba oddaljiti vsaj 15 do 20 metrov. Ako se pa človek od drevesa dalj odmakne, ga drevo ne bo več ščitilo. Kjer je svet raven, je v tem slučaju človek privlačna točka za strelo. Če bi se to komu pripetilo ter je polje brez drevja, bi bilo najbolje, da se vsede ali pa vleže na tla.

Koliko tehta zemlja, koliko sonce? Marsikdo bo odgovoril na to vprašanje, da tega nihče ne ve, ker niti zemlje niti solnca ni mogoče stehtati. In vendar so to storili astronomi. Zemlja tehta namreč šest triljonov ton, toliko kakor enako velika jeklena krogla. Solnce pa tehta dva tisoč sekstriljonov ton. Če bi kdo hotel šteti do triljona, rabil bi milijardo let.

Raziskovanje morskih globin. Pri raziskavanju morskih globin mora človek premagati ogromne težkoče: popolno temo in strašno težo vode. Viharji pa ne prihajajo v poštev, ker se voda razburka le na površju, v globini nad sto metrov pa vlada večen mir in molk. Silni pritisk vode brani človeku prodreti v večje globine, zato se raziskovalci poslužujejo raznih aparatov in naprav, ki jih spuščajo v globino, otipavajo z njimi morsko dno, merijo globočino, temperaturo itd. Umevno je, da je raziskovanje morskih globin napredovalo posebno v zadnjih petdesetih letih — vzporedno z napredkom tehnike. Danes vemo, da znaša največja morska globočina 9780 m, in sicer vzhodno od Filipin. Ta globočina je za 1000 m večja nego višina najvišje gore na svetu — Mont-Everesta.

Dokazal, da je zemlja okrogla. V Los Angeles, Cal., so se pred kratkim pogovarjali zvezdoslovci med seboj o zvezdah in zemlji. Naenkrat se pogovor zasuče na vprašanje, je-li zemlja resnično okrogla ali ne. Mimo pride neki nadebuden geografek, sliši debato zvezdoslovcev in poseže vmes: »Da je zemlja okrogla, nam najbolj potrjuje dejstvo, da večina ljudi hodi v pošvepanih čevljih.« Kaj hočete boljšega dokaza?

Svetlikajoče se palme. V severnem delu največje puščave na svetu, Sahare, so našli palmova drevesa, kojih listi ob močni mesečini žaré v posebni vijolični svetlobi. Zanimivo je, da se listov rob svetlika tudi tedaj, ako so listi odrezani.

Miladin:

Uganke.

28.

Nihčè me sámó ne uživa —
če pa nisem v vsaki jedi,
nihčè ne mara k skledi.

(105)

29.

Dober oče šest otrok
ima v delavnih oblekah,
sedmi sin pa ja izrodek,
vedno prazničen gospodek.

(Teden, delavniki in nedelja.)

30.

V majkeni stekleni uti
zlat jeziček
zasajen je v bel stebriček.

(Sveča v svetilnici.)

31.

Čez skaline in čeri
zelen kožuh razprostrt leži.

(Mah.)

☉

Slovstvo.

Tihotapec. Ljudska igra v petih dejanjih. Po J. Jurčiču priredil M. B a j u k. V Ljubljani 1923. Založila Jugoslovanska knjigarna. Cena Din 22.—. Stržajeva dramizacija Jurčičevega Tihotapca je že dolgo pošla. Bajuk je ustregel živi potrebi, da je nanovo priredil to priljubljeno povest. Šestnajst moških vlog in tri ženske vloge nosijo vso igro. Kar bo ljudstvu posebno ugajalo, bo originalno moževanje dolenskih kmetov. Scenerija je preprosta, da jo lahko zmore vsak podeželski oder.

Miklova Zala. Igra v petih dejanjih. Po Sketovi povesti priredil M. B a j u k. V Ljubljani 1923. Založila Jugoslovanska knjigarna. Cena Din 22.—. Sketova priljubljena povest »Miklova Zala« je doživela že tri dramizacije, a šele Bajukova prireditev je šla v tisk. Igra je prav pripravna za ljudske odre po deželi, ker je pristna ljudska igra, ki ne stavi na igralca pretiranih težkoč in ki

tudi tehnično ni preveč težka. Plemenita tendenca zakonske zvestobe je jasno in krepko, a vendar ne vsiljivo poudarjena. Obe ljudski igri toplo priporočamo.

Dr. Janez Ev. Krek. **Izbrani spisi.** 1. zvezek. Mlada leta (1865—1892). Uredil Ivan Dolenc. V Ljubljani 1923. Založilo društvo Dr. Jan. Ev. Krek v Ljubljani. Natisniša Jugoslovanska tiskarna. Prodaja Nova založba v Ljubljani, Kongresni trg 19. Cena broš. Din 45.—, po pošti Din 47.—. — Ta prvi zvezek obsega risbo dobo Krekovega življenja in pisateljjevanja, ki je tudi večini njegovih znancev najmanj znana: šolsko dobo, učna leta znamenitega moža. Življenjepisni del obsega Krekovo življenje od zibelke do doktorata, spisi se pa začenjajo z gazelo štirinajstletnega dečka, priobčeno v alojzijeviških Domačih vajah, in končajo s pismom, ko je odhajal 26letni doktor bogoslovnih ved na svojo prvo službo. Knjigo krasi sedem slik na finem papirju. Za naš list je ta knjiga še posebno važna zato, ker odkriva Krekovo pridno sodelovanje pri »Vrtcu« in »Angelčku« od leta 1881. dalje. Naj bo knjiga gorko priporočena vsem častilcem velikega dobrotnika našega naroda.

Misijonski koledar za prestopno leto 1924. V. letnik. Groblje 1923. Izdala in založila Družba sv. Vinc. Pavelskega. Tiskala Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani. Cena Din 6.— in poštšina. — Od prve do zadnje strani veje iz tega koledarja svež duh verske vneme in podjetnosti. Iz ozkega obzorja domačih razmer nas vede križem sveta, da nam v luči evangelija kaže na reve bratov, ki še niso poklicani k mizi božji. Priporočamo koledar najtopleje vsem, ki jim je količkaj na srcu misijonska misel. Moško mladež pa še posebe opozarjamo na stran 37. koledarja.

Rešitev naloge v 9.—10. štev.:

Nobeno leto nima dveh poletij.

Rešitev rebusa v 9.—10. štev.:

Jeza neti prepír.

Listnica uredništva.

A. Mokrec: Na ta način ne boste nikoli pesnik. Preberite le:

Dež.

Že nam rosi lica,	Dež pa kar moči
Tam leti ptica,	Tudi ponoči.
Otresla bi se rada	Ves dan je lil,
Tega obada. (!)	Vse napodil.

Travca bo rastla,
Živinca se pasla
Žito bo zorelo,
Vsega bo obilo.

Mnogokdo, ki bo ta pesniški izliv bral, se bo nasmehnil. — **Lojze U.:** Vaše tri pesmice so boljše; vsaj umevneje kažejo, kaj je pesem. Vendar so na vse strani še prešibke. Pisemce je zanimivo. Kjer je volja, je tudi

moč. — **Iva:** Pesmica, ki ste jo »spisali«, ni vredna znamke. — **Ružen B.:** Vsaj ritem je gladek, dasi je v pesmijah marsikaj prisiljenega. Primerite:

Moj konjiček.

Hijo čez poljane
moj konjiček, le naprej;
naj ti noga ne obstane,
predno ti ne rečem »hej!«

Pravimo »hej!«, če hočemo konja ustaviti?! — **A. v.** je boljši. — **F. M. v št. D.:** Vzoren zgled, kakšna naj pesem ne bo! — **Raskolnikov:** Ni slabo. Pač početniški poizkus, pa kažete dober okus. — **Pomorski + Posavski:** Oboje prevsakdanje. — **Vsem mladim literatom (-injam):** Pesmice pišite vsako na poseben listič, prozo na eno stran! Ako se po tem ne ravnate, je pošiljatev že vnaprej obsojena v koš.

Vabilo na naročbo.

Ko završujemo 53. letnik »Vrtca«, se v prvi vrsti hvaležno spominjamo vseh blagih dobrotnikov, ki so nam z veliko darežljivostjo tudi to leto pripomogli, da smo vkljub vedno še rastoči draginji mogli pri živahnem delu ohraniti naš najstarejši mladinski list. Priporočamo se za blagohotno naklonjenost še tudi za novi letnik.

Prisrčno zahvalo za sotrudištvo izrekamo tudi vsem gg. pisateljem in pisateljicam, ki so nas tudi to leto prav marljivo podpirali, dasi mi, žalibog, nismo mogli vedno ustreči njih dobromišljenim nasvetom in željam. Prav mnogokrat namreč tehnično delo pri listu ovrè dobro voljo urednikovo.

Posebno priznanje pa dolgujemo našim pridnim širiteljem mladinskega tiska: gospicam in gospem učiteljicam, gospodom učiteljem in katehetom ter vsem posameznim naročnikom, ki nas tudi v tej najtežji dobi, vneti za prospeh dobrega mladinskega tiska, niso zapustili, ampak nas ponovno še ljubeznivo bodrili, naj list izhaja spet mesečno, čim bodo le količkaj dopuščale razmere. Žal, da ni danes še prišel ta čas!

Za novi letnik obljubimo, da bomo zastavili vse moči v to, da podamo vsaj v tem obsegu, kolikor nam je mogoče, naši mili mladini in nje vzgojiteljem svežega in mikavnega, vzgojnega in zabavnega čtiva.

Prosimo Vas, dragi naročniki, mladino ljubi, ohranite nam tudi v novem letu svojo naklonjenost in pridobite nam obilo novih naročnikov! Vaš trud nam bo najtopleje priznanje in bodrilo ter najslajše plačilo za naše skrbi in naš trud.

»Vrtca« in »Angelček« skupno bosta stala 15 Din, »Vrtca« sam 10 Din, »Angelček« sam 5 Din. Naročnino sprejema: Upravništvo »Vrtca« v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 80, vse spise in rešitve pa: Uredništvo »Vrtca« in »Angelčka«, Rovalje, p. Radomlje.